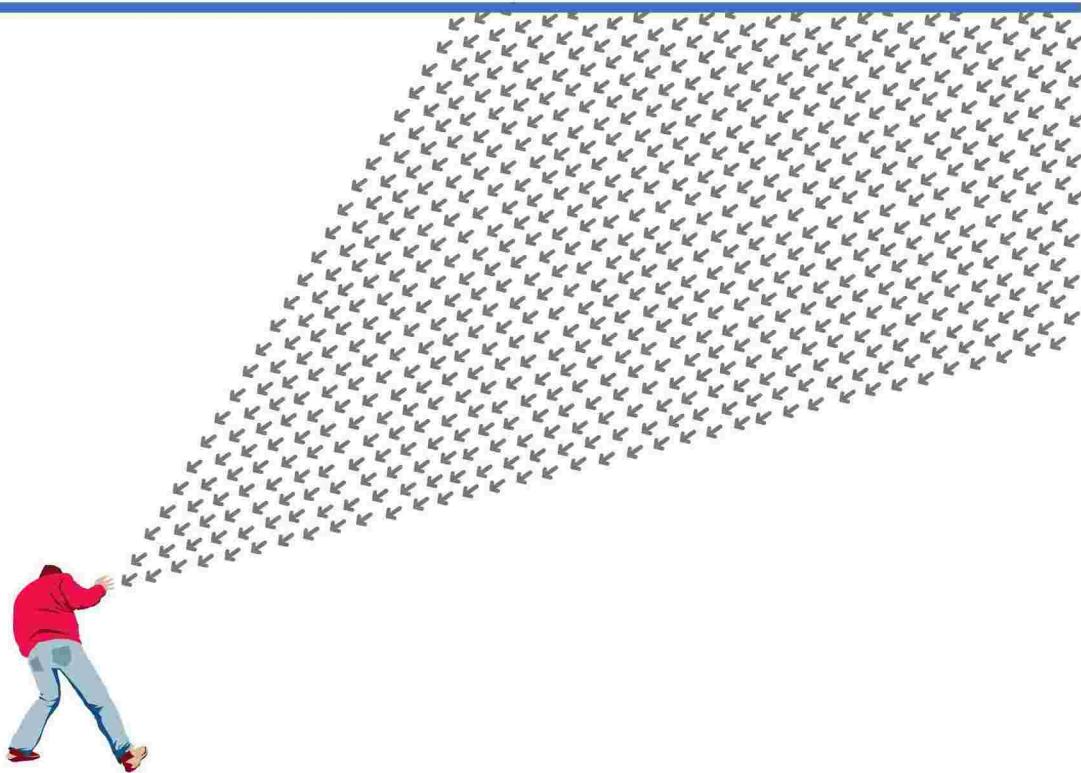

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΤΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΚΑΙ ΙΑΚΩΒΙΝΙΣΜΟΣ

Της ΣΩΤΗΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΥ

Η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ έχει, αναμφίβολα, ευρεία αναγνώριση και μεγάλη δημοτικότητα. Ακόμη κι αν αποτύχει σε όλα, υπεύθυνοι θα θεωρηθούν οι εσωτερικοί και εξωτερικοί της εχθροί ± ακριβώς όπως για τις ελλείψεις και τα εγκλήματα του υπαρκτού σοσιαλισμού ευθυνόταν, σύμφωνα με τη διεθνή αριστερά, ο καπιταλιστικός κλοιός.

H σημερινή κυβέρνηση καθρεφτίζει τον ελληνικό λαό: την αμφορφωσιά του, τον εθνικισμό του, την προσκόλληση στις ριζές, τους στενούς ορίζοντες, τον αντι-ευρωπαϊσμό, τον αντι-δυτισμό, την φευτο-σοφία, το γλεντζέδικο πνεύμα, την αλαζονεία, το σύμπλεγμα κατωτερότητας, τη μανία καταδίωξεως, την τάση για εύκολες (πλην όμως επιπλοίες) λύσεις. Τα έχουμε ξαναπει. Το ζήτημα μετά τη συγκρότηση της ακροαριστερής-ακροδεξιάς κυβέρνησης Αλέξη Τσίπρα είναι ότι η τέλεια αντιπροσωπευτικότητά της θεωρείται αρετή: να, επιτέλους, μια κυβέρνηση που είναι απολύτως εξαιρετική με τις μάζες.

Έχω σχολιάσει πολλές φορές την πολιτική αγραμματοσύνη της ελληνικής αριστεράς η οποία δεν φαίνεται να κατανοεί τι ουμάνει αντιπροσωπευτική δημοκρατία, τι ουμάνει άμεση δημοκρατία (που παραμένει το δύνειρό της), τι ουμάνει συμμετοχικότητα. Η ιδεοληψία και ο εγγενής λαϊκισμός της την οδηγούν στην ταύτιση κυβερνώντων και κυβερνωμένων, δηλαδή σε χονδροειδές θεωρητικό σφάλμα με σοβαρές πολιτικές και κοινωνικές ουνέπειες. Για να προχωρήσουν οι κοινωνίες, οι πηγείσεις τους πρέπει να βρίσκονται σε κάποιου είδους πρωτοπορία: να έχουν, λόγου χάρη, οράματα και προγράμματα που δεν μπορούν, εκ των πραγμάτων, να έχουν οι μάζες. Στον πλανήτη του υπερπληθυσμού και των ΜΜΕ, ο πολίτης είναι το ανενημέρωτο μέλος μιας τεράστιας, δυσκίνητης, συχνά απαθούς μάζας: όταν αναδεικνύουμε στην πηγείσα ανθρώπους της μάζας – όχι πολιτικούς με πρωθημένα οράματα και προγράμματα – οι κοινωνίες ακινητοποιούνται ή αποθοχορούν.

Χαιρόμαστε λοιπόν που το πραγματικό πο-

λιτικό προσωπικό βγαίνει σήμερα από τον «λαό», που χορεύει τοσάκια, φιλάει χέρια παπάδων, καιρετάει τα τεθωρακισμένα, «καταργεί» την ιδέα της αριστεράς – λες και η αριστερά είναι κάτι που μπορεί να καταργηθεί με κυβερνητικά διατάγματα. Πρόκειται για την αναβίωση του ιακωβινισμού, που με τη σειρά του εμπνεύστηκε από την αρχαία Σπάρτη («η Σπάρτη φέγγει σαν λάμψη αστραφής στο ποι βαθύ σκοτάδι», έλεγε ο Ροβεσόπερος σε ομιλία του στην Εθνοσυνέλευσην) και από τη Ρόμη – όχι μόνον της εποχής της Δημοκρατίας αλλά και της εποχής των δικτατόρων. Οι Ιακωβίνοι έριζαν ως πρώτες πολιτικές αρετές την εργασία υπέρ του γενικού καλού και την αγάπη για την πατρίδα-γη και το έθνος. Επιμένω λίγο περισσότερο στον ιακωβινισμό διότι το θέμος του ενώνει τα πολιτικά άκρα: η παθεία των Ιακωβίνων νοείτο ως γενική και ισότητα για όλον τον λαό (η νοοτροπία του ομερινού υπουργείου

ΠΑΡΑ ΤΙΣ ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΕΣ ΤΣΙΠΡΑ, Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΥΠΟΝΟΜΕΥΕΤΑΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΔΙΑ ΤΗΣ ΤΗΝ ΕΠΙΘΥΜΙΑ ΓΙΑ «ΛΑΪΚΟΤΗΤΑ»

Πατεσίας), η οποία θα δημιουργούσε τη συλλογική «λαϊκή συνείδηση», το θεμέλιο του δημοκρατικού καθεστώτος. Λαϊκή και «ίση» πατεσία (λες και δοιοι οι άνθρωποι έχουν «ίση» έφεση), κατάργηση των χρεών προς τους φευσδάρχες, περιορισμός των κληρονομικών δικαιωμάτων, διανομή στους φτωχούς την δημευθέντων αγαθών των εχθρών της Επανάστασης, μίσος χριστιανικού τύπου προς τους πλουσίους: ακούγονται «καλά» και δημοκρατικά πράγματα αλλά, όπως έχει δειξει η ιστορική εμπειρία, έχουν μια πολύ σκοτεινή πλευρά. Ο ιακωβινισμός πάντα, όπως δοιοι γνωρίζουμε, το πνέυμα που έκανε τη Γαλλική Επανάσταση αιμοσταγή και τρομοκρατική, με αποτέλεσμα, για τα πούμε σκηνατικά, την Παλινόρθωση και τους ναπολεόντειους πολέμους.

Η απόρριψη της αριστεράς δεν είναι μόνον πολιτική των ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ. Βρίσκεται στη βάση αυτού του κυβερνητικού σχηματισμού που περιέχει, όπως είπα, δύο τα στοιχεία της ελληνικής κοινωνίας. Και παρά τις διπλωματικές προσπάθειες του κ. Τσίπρα, η κυβέρνηση υπονομεύεται από την ίδια την επιθυμία για «λαϊκότητα», από τον φόβο του επιλεγόμενου ελίτισμού. Τον «ελιτισμό» θεωρούν έγκλημα ποθικής τόσο τακομμουνιστικά κόμματα που πάσχουν από ιδεολογία (η ιδεολογία είναι, προφανώς, το όπι του νου) όσο και η λαϊκή ακροδεξιά (και δεξιά), η οποία, ως αμαθής και άξεστη, φοβάται και αποφεύγει τη σκέψη. Έτσι, δοιοι αδερφοιμένοι, μερικοί με ράσα, άλλοι με στρατιωτικές στολές, με παράσημα, με τσαρούχια, με μαντίλες, έχουμε βαλθεί να εξουδετερώσουμε οποιοδήποτε ευπρεπές βήμα κάνει ο κ. Τσίπρας, παραμερίζοντας τις αποχέστασε, αν και επίσης πολύ ελλιπονερπεις και λαοφιλείς, δηλωσεις του περι ζουρνάδων και νταουλιών. Αλλά, θα το ξαναπά: ακόμα κι αν η περιβόπτη λίστα των προβλεπομένων μεταρρυθμίσεων (που σκοτώνουν τις επιχειρήσεις και την οικονομία της αγοράς) μας οδηγήσουν εκτός ΕΕ, θα ρίξουμε το φταιχνό στον δύο νεοφιλελευθερισμό και στους Ευρωπαίους, τους προτεστάντες, τους τοκογλύφους. Η κυβέρνηση, μέσα στην επαναστατική της έξαψη που, μέσω μιας πλάνης της λογικής, τη θεωρεί παγκόσμια, εθελοτυφλεί μπροστά στις επιθυμίες του «λαού»: παρότι μια πεισματική μειοφυφία προσβλέπει ακόμα στο σοσιαλιστικό μέλλον, η μεγάλη πλειοφυφία (οι πρόσφατες περιφερειακές εκλογές στη Γαλλία είναι ενδεικτικές) αποστρέφεται όχι μόνον την αριστερά αλλά και τη σοσιαλδημοκρατία, η οποίας οδήγησαν την Ευρώπη στην οικονομική ανισορροπία. ■

